

Tannhelsepolitikken for stortingsperioden 2009–2013

– Store endringer i vente

De fleste partiene har allerede gjennomført sine landsmøter og de øvrige vil avholde dem om kort tid. Partiprogrammene for stortingsperioden 2009–2013 er dermed enten vedtatt eller vedtas i nær fremtid. Det er selvsagt høyst interessant for tannleger å vite hvilken politisk kurs som er staket ut fra de enkelte partiers side. Etter programmene å dømme er det store endringer i vente. Formålet med denne artikkelen er å peke på hvilke politiske mål de enkelte partier har satt seg for tannhelsetjenesten i kommende stortingsperiode.

Arbeiderpartiet.no

Arbeiderpartiet

Arbeiderpartiet avholdt sitt landsmøte 18. til 21. april.

I programutkastet var det lagt frem et forslag om en reform i begrenset omfang. Det var pekt på at målet om et likeverdig helsetilbud også gjaldt for tannhelsefeltet. Med det utgangspunkt skulle det offentlige ta et større ansvar på tannhelsefeltet, men i første omgang løse utfordringene for dem som har de største problemene. Slik ble det ikke. På landsmøtet ble det vedtatt en betydelig mer offensiv satsing; nemlig at Arbeiderpartiet skal arbeide for at tannhelsefeltet skal bli en del av det offentlige ansvar på lik linje med det øvrige helsevesen. Programmet fastsetter at partiet i perioden 2009–2013 går inn for å:

- Etablere gratis årlig tannhelsekontroll for eldre over 75 år.
- Forbedre tannhelsetilbudet for dem som bor i institusjon og utvide det til også å gjelde heldøgns omsorgstilbud utenfor institusjon.
- Utvide tannhelsetilbudet for psykisk syke med en alvorlig diagnose.
- Ta bort egenandel for 19- og 20-åringer hos tannlege.
- At de som deltar i NAVs kvalifiseringsprogram skal ha gratis tannbe-

handling på linje med de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde eller omfattes av kommunale rustiltak

- At det settes tak for hvor mye den enkelte selv skal dekke av utgifter til nødvendig tannbehandling, slik at alle får råd til å ivareta sin tannhelse på en god måte.

- Etablere flere oppsøkende tilbud til de som ikke ellers oppsøker tannhelsetjenester.

- Øke utdanningskapasiteten av tannpleiere.

- Legge til rette for desentralisert spesialistutdanning og regionale kompetansesentra innen tannhelse.

Hvordan vedtaket om å gjøre tannhelsetjenesten til en del av det offentlige ansvar på lik linje med det øvrige helsevesen skal gjennomføres får avventes. Hvilket tak som settes for hvor mye den enkelte skal betale, gjenstår også å se. At det vil medføre en stor omveltning er det ingen tvil om.

Senterpartiet

Partiet avholdt sitt landsmøte fra 27. til 29. mars. Senterpartiet vedtok å arbeide for at tannhelse på

sikt blir en del av helsetjenestene som dekkes av Folketrygda og at tannlegebehandling legges inn under frikortordningen. På kort sikt vil partiet ha flere tiltak for å bedre tannhelsen til større deler av befolkningen og sikre at de som har behov for et bedre tannhelsetilbud fanges opp. I lys av dette vil Senterpartiet:

- Senke terskelen for offentlig støtte og innføre offentlig finansierte tannhelsetjenester for personer i rusmiddelomsorgen, innsatte i fengsel og personer med spesielle behov.
- Ha gratis tannlege fram til fylte 21 år.

- Innføre en større informasjonskampanje rundt god tannhelse i grunnskolen hvor et tett samarbeid mellom den lokale tannhelsetjenesten og skolen er elementært.

- Trekke tannlegen mer aktivt med i opplæringen i barnehage og grunnskole for å forebygge tannproblemer.

Sosialistisk venstreparti

Landsmøtet til Sosialistisk venstreparti ble avholdt fra 19. til 21. mars. SV

har allerede i nåværende stortingsperiode hatt programfestede reformer, men regjeringserklæringen for den rødgrønne regjeringen har ikke inneholdt tilsvarende mål.

SV skriver i programmet at partiet ønsker en tannhelsereform som innebærer at medisinsk nødvendig tannlegebehandling i størst mulig grad blir underlagt de samme betingelser som sykehus- og legebehandling. Egenandelen for nødvendig tannlegebehandling skal begrenses til 2 500 kroner per år, noe som tilsvarer dagens egenandelstak 2. SV peker på at dette ikke vil bety så mye for dem som går jevnlig til tannlegen og har normalt god tannhelse. For andre vil kostnadene bli begrenset til 2 500 kroner for nødvendig tannbehandling. Videre ønsker SV at ungdom opp til 23 år får gratis tannhelsetjeneste. SV vil innføre prisregulering på tannhelsetjenester gjennom nasjonale takster, i kombinasjon med refusjonsavtaler for tannleger som inngår i ordningen. Dette for å hindre for høye kostnader. SV peker på at det er store geografiske forskjeller i det offentlige tannhelsetilbudet og foreslår at den offentlige tannhelsetjenesten bygges ut, og at det innføres driftsavtaler med privatpraktiserende tannleger etter modell av privatpraktiserende leger med driftstilskudd. I tillegg vil

SV innføre turnustjeneste for alle nyutdannende tannleger.

Venstre

Partiet avholdt sitt landsmøte 24. til 26. april.

venstre

I skrivende stund er programforslaget ikke endelig vedtatt, men Venstre mener prinsipielt at tannhelsebehandling bør være offentlig finansiert på samme måte som annen helsebehandling. Venstre vil utvide den offentlige finansierte tannhelsebehandlingen, slik at flere grupper får dekket deler av utgiftene til tannbehandling. Utsatte grupper skal i større grad enn i dag blir prioritert gjennom en offentlig refusjonsordning. Venstre mener staten bør bidra til prisinformasjon om tannlegetjenester slik at konkurransen mellom tannleger blir reell. Venstre vil:

- Utvide dagens tannhelseordning med offentlig fullfinansiering til utsatte grupper slik at blant annet rusavhengige og kronikere får gratis behandling.

- Delfinansiere nødvendige tannlegekostnader ved å innføre en såkalt høykostnadsbeskyttelse som gjør at det offentlige dekker 50 prosent av nødvendige tannlegekostnader mellom 3 000 og 15 000 kroner årlig, og 85 prosent av kostnader som overstiger 15 000 kroner.

KrF

Kristelig folkepartis landsmøte avholder sitt landsmøte fra 30. april til 3. mai. Partiets programforslag er mer ordknapt enn mange av de andre, men fastsetter at den offentlige tannhelsetjenesten skal styrkes og at ordningene med refusjon for tannbehandling skal utvides. Dermed er partiets program på

linje med mange andre i tannhelsepolitikken.

Høyre

Høyre avholder sitt landsmøte fra 8. til 10. mai,

men har ikke tannhelse som noe satsingsområde i sitt programforslag for perioden 2009–2013. Det må forstås slik at partiet er innstilt på å videreføre dagens tannhelsepolitikk. Det er imidlertid klart at partiet ønsker å fjerne fylkeskommunen som forvaltningsnivå, noe som vil kunne få implikasjoner for fremtidig forankring av Den offentlige tannhelsetjenesten.

Fremskrittspartiet

Landsmøtet i Fremskrittspartiet finner sted 22–24. mai. Fremskrittspartiet mener tannhelsetje-

nesten må styrkes, både hva gjelder rekruttering av helsepersonell og refusjonsordninger. De peker på at tennene er en del av kroppen, og sykdom i munnhulen må derfor ses på som en ordinær diagnose. Personer med lav betalingsevne og/eller særlig høye tannhelseutgifter skal prioriteres når refusjonsordninger vurderes. Fremskrittspartiet vil derfor særlig bedre refusjonsordningene for sykdomsrelatert tannbehandling og legge til rette for økt utdanning av tannhelsepersonell.

Oppsummering

Stortingsmeldingen om fremtidens tannhelse ble behandlet så sent som i februar 2008. Den inneholdt mange tiltak, men innebar at det rådende politiske synspunkt var å beholde hovedtrekkene i dagens tannhelsetjeneste, men styrke den offentlige innsatsen for dem som trenger det mest.

I partiprogrammer som nå foreligger, varsles en betydelig mer offensiv

satsing ved at tannhelsetjenesten i mye større grad skal behandles som annen helsetjeneste. Det er grunn til å tro at tannhelse blir et tema i valgkampen. Uansett hvilket regjeringsalternativ som vinner frem etter høstens stortingsvalg, og uansett hvordan partienes ambisjoner til syvende og sist viser seg å bli, innvarsler programmene betydelige reformer og dermed store endringer for pasienter og tannleger.

*Dag Erlend Reite
avdelingsleder, NTF*